

KULTURNÍ KALENDÁŘ

města

HRANIC



Květen 1960

Vydává Osvětová beseda v Hranicích. Cena 20 hal.

POD VEDENÍM KSČ JEDNOTNĚ ZA VYSPĚLOU
SOCIALISTICKOU SPOLEČNOST — ZA MÍR!

Stanislav Kostka Neuman

PRVNÍ MÁJ 1946

*Minula dlouhá léta oběti a žalů,
Minula stálá hrozna lesklých samopalů,
fialky, petrkliče pijí čistý vzduch.
Jdou budovatelů a tvůrců statistice,
má celá republika uzardělé líce,
všem naději nám zpívá cív a nervů vzruch.*

*Je První máj zas náš a náš jak nikdy ještě,
třebaže neskrápějí radost zlaté deště,
jde zchudlou zemí naše putování v dál.
Pod rudým vláním však nám buší srdce rudé,
že jsme už povýšili mozolné a chudé,
a dělný člověk je teď u nás pán a král.*

*UŽ krysař veselý si pštalu svou chystá,
polezou krysy z děr, a země bude čistá,
ach, do roka a do dne, Československo.
Buď, První máji, zdrav a stále červenější
i na tvářích i v srdcích populace zdejší,
by krysám přešla navždy chuť k nám na máslo.*

*A přitáhnou-li přece někdy od západu
hltaří hladavci to zkusit s hrozbou vpadu,
ó, První máji náš, my pod tvou zástavou
po boku sovětského bratra velikého
je zaženeme podle vzoru husitského
chorálem pouhým — Internacionálou.*

KVĚTNOVÉ DNY PŘED 15. LETY V HRANICÍCH

Při letošním 15. výročí osvobození naší republiky připomeňme si aspoň stručně obraz památných květnových dnů u nás v Hranicích.

Po celou dobu druhé světové války vyvíjely odborové skupiny na Hranicku živou činnost, která zvláště zesílila od vzplanutí Slovenského národního povstání v r. 1944 a projevovala se sabotážemi a destrukcemi. Ačkoliv bylo zřejmé, že válka a okupace se chýlí ke konci, přece se zdálo, že německé jednotky se ještě v prvních měsících roku 1945 chystají na Hranicku na obranu za zákopy a protitankovými zábranami, narychlo zřizovanými v okolí Hranic i přímo v ulicích města. Válečné události však probíhaly rychle jedna za druhou. Sovětská armáda osvobodila Slovensko, vstupuje počátkem dubna na Moravu a blíží se i k Moravské bráně. Její hlavní nápor však směřuje od severu a od jihovýchodu na Olomouc. Německým jednotkám v Pobečví hrozilo obklíčení, proto počátkem května rychle ustupují mnoha proudy naším městem. Ani tehdy však nezapomínají na drancování našich závodů. A přece se díky obětavosti pracujících tehdejší Kunzovy, dnešní Sigmy, podařilo zachránit všechny stroje.

V těch dnech také revoluční národní výbor, vytvořený již v roce 1944 spojením všech odbojových složek, chystal převzetí správy města, zajištění pořádku a veřejného majetku.

7. května, kdy sovětské jednotky již dosáhly Spálova, Oder, Černotína, kdy již němečtí vládcové Hranic opustili úřadovny v zámku i v radnici, ustupují našimi ulicemi poslední okupační oddíly. Nad městem přeletují granáty sovětských i německých děl, do dunění dělostřelby zaznívají detonace při ničení mostů, jež se přes úsilí odbojových pracovníků nepodařilo zachránit.

Po neklidné noci, kterou obyvatelé města prožili většinou ve sklepech a krytech, nastává slunné úterní ráno 8. května. Tohoto památného dne o půl šesté hodině ranní vstoupili ruští vojáci po čtvrté v historii do ulic našeho města. Vždy v minulosti přišli jako přátelé, tentokrát vstoupili do Moravské brány jako osvoboditelé z nepřátelské okupace, trávající 6 roků, 1 měsíc a 22 dní.

Jisté ještě v myslí každého pamětníka zůstala vzpomínka na okamžik, kdy poprvé spatřil vítězné sovětské vojáky. Byli vítáni květinami, prapory, hudbou, máváním, když projížděli ulicemi na dalším postupu.

Revoluční národní výbor, jehož složky zajišťovaly vojenské objekty ve městě již v pondělí 7. května, se ihned staral o obnovu normálního života, především o opravu zničených mostů, poškozených spojů, o zajištění zásobování, obnovení školního vyučování.

Na první schůzi po osvobození přednesl předseda národního výboru vzpomínku na oběti, které přinesli občané našeho města v boji za svobodu. Jim věnoval na prvním místě vzpomínku také hranický týdeník.

Přehled, jehož číslo vyšlo pohotově hned v úterý 8. května 1945. Napočítali jsme celkem 57 jmen hranických občanů, umučených nebo popravených v koncentračních táborech nebo nacistických věznicích. Nezapomeňme i my na ně ve dnech, kdy oslavujeme 15. výročí osvobození.

L. N.

KULTURNÍ KALENDÁŘ NA KVĚTEN

Ne	1. 5.	Slavnostní průvod a manifestace pracujících
St	4. 5.	Beseda nad mapou světa — 19,30 hod. klubovna Osvětové besedy
Čt	5. 5.	Akademie JSŠ na HCV — 15 hod. Kulturní dům HCV
Pá	6. 5.	Běh vítězství
So	7. 5.	Slavnostní koncert Jurika — 20 hod. sokolovna
Ne	8. 5.	Dopolední promenádní koncert na náměstí Slavnostní zasedání složek NF na počest 15. výročí osvobození ČSR Sovětskou armádou — 20. hod. sokolovna

Po	9. 5.	Dopoledne položení věnců u pomníku družby v DU Sportovní odpoledne — hřiště u sokolovny Beskydské divadlo — P. Karvaš: Půlnoční mše — 20 hod. sokolovna
Út	10. 5.	Divadlo hudby k 15. výročí osvobození — 19,30 hod. klubovna Osvětové besedy
30.	4.— 9. 5.	Výstava archivních dokumentů — Rytířský sál MNV
St	11. 5.	Přebory dorostu na lehkootletické dráze — 14 hod. stadión
10.	5.— 5. 6.	Malířská výstava — Rytířský sál MNV
Čt	12. 5.	Koncert brněnských sólistů — 20 hod. hudební škola
Pá	13. 5.	Hranice před 15 lety — besedy s pamětníky — 19,30 hod. klub Osvětové besedy
Ne	15. 5.	Pohádková hodinka pro nejmenší — 13,30 hod. klubovna Osvětové besedy
St.	18. 5.	Beseda nad mapou světa — 19,30 hod. klubovna Osvětové besedy
Čt	19. 5.	Koncert MF — Zpěvy sladké Itálie — 20 hod. sál hudební školy
So	21. 5.	I. Dunajevský: Volný vítr — 20 hod. sokolovna
Ne	22. 5.	Beskydské divadlo — L. S. Stroupežnický: Mikuláš Dačický — 20 hod. sokolovna Bavitko — dětský veselý program — 9,30 hod. sál Osvětové besedy
Út	24. 5.	Divadlo hudby k 15. výročí osvobození — 19,30 hod. klubovna Osvětové besedy
So	28. 5.	Okresní spartakiáda — stadión Spartakiádní veselice — 20 hod. sokolovna
Ne	29. 5.	Okresní spartakiáda

BUDUJEME AGITAČNÍ STŘEDISKA

Aby důstojně proběhly oslavy 15. výročí našeho osvobození Sovětskou armádou a aby volby a jejich příprava měly dobrý průběh, bylo v Hranicích vybudováno deset agitačních středisek. Sedm jich bude sloužit široké veřejnosti a tři vytvořeny pro potřeby závodů, které je zřídily.

Bude v nich vystaven různý propagační materiál, každý v nich uvidí, co znamená pro náš lid 15 let svobody. Budou v nich uspořádány různé besedy a hovory s občany. Budou v nich mluvit zástupci lidu v národních výborech o své práci a o výsledcích své činnosti, budou tam představováni kandidáti, kteří promluví o sobě a svých plánech. Budou v nich též besedy o naší nové socialistické ústavě. Budou v nich však i podniky kulturní, estrády apod.

V Hranicích se budují tato agitační střediska:

1. Ve zdravotnické škole, vedoucí s. Zemanová, zástupce s. Novotný.
2. V osmileté škole, vedoucí s. Mácová, zástupce s. Hodanová.
3. V Sigmě, vedoucí s. Zd. Mayer, zástupce s. J. Klvaňa.
4. V jedenáctileté střední škole, vedoucí s. inž. Plešek, zástupce s. Gregorová.
5. V Osvětové besedě, vedoucí s. Oleár, zástupce s. Valová.
6. V lesnické technické škole, vedoucí s. inž. Sumara, zástupce s. inž. Musil.
7. V Průmyslové škole dřevařské, vedoucí s. inž. Boh. Doležal, zástupce s. M. Zejda.
8. V Hranické cementárně, vedoucí s. J. Chmel, zástupce s. M. Haversonová.
9. V Okresním ústavě národního zdraví (v nemocnici), vedoucí s. M. Hermann, zástupce s. V. Čížková.
10. V odborném učilišti Sigma, vedoucí s. J. Zámorský, učitelský sbor.

U jednotlivých agitačních středisek se vytvoří agitační kolektivy, které mají na starosti seznamovat občany s činností svého střediska. Navštíví-li vás agitační dvojice, pohovořte s ní, přišla za vámi proto, aby vás seznámila s prací agitačního střediska, aby vás pozvala k návštěvě střediska, aby vás upozornila na důležité kulturní a politické události, či aby vás vyzvala k provedení čestného občanského úkolu — k volbám. L. K.

HISTORICKÝ KALENDÁŘ NA KVĚTEN

1. Svátek práce — Den pracujícího lidu — v roce 1890 slaven v Čechách poprvé — 70. výročí
2. 1925 zemřel Jan Štursa, sochař (narodil se 15. 5. 1880) — 35. výročí
1945 Sovětská armáda dobyla Berlín — 15. výročí
3. 1500 byla objevena Brazílie — 460. výročí
5. Den sovětského tisku
1818 se narodil Karel Marx, zakladatel vědeckého socialismu (zemřel 14. 3. 1883) — 142. výročí
1945 vypuklo povstání pražského lidu proti okupantům — 15. výročí
6. 1945 počalo znovu vycházet Rudé právo — 15. výročí
1945 Sovětská armáda osvobodila Olomouc
7. 1840 se narodil Petr Iljič Čajkovskij, ruský skladatel (zemřel 6. 11. 1893) — 120. výročí
8. 1945 podepsán v Berlíně pakt o bezpodmínečné kapitulaci — 15. výročí
9. Státní svátek Československé republiky — 15. výročí osvobození Sovětskou armádou 1945
1945 zemřel František Bidlo, karikaturista (narodil se 3. 9. 1895) — 65. výročí

- 1948 Národní shromáždění schválilo novou ústavu -- 12. výročí
10. 1910 se narodil Antonín Strnadel, malíř a grafik, laureát státní ceny — 50. výročí
12. 1820 se narodil Josef Mánes, český malíř (zemřel 9. 12. 1871) — 140. výročí
14. 1921 byl zahájen v Praze ustavující sjezd Komunistické strany Československa — 39. výročí
- 1955 podepsána Varšavská smlouva — 5. výročí
15. 1875 se narodil Alois Kalvoda, malíř (zemřel 25. 6. 1934) — 85. výročí
16. 1870 se narodil Antonín Slavíček, malíř-krajinář (zemřel 1. 2. 1910) — 90. výročí
- 1935 mezi ČSR a SSSR uzavřena smlouva o vzájemné pomoci — 25. výročí
17. 1860 se narodil Martin Kukučín, slovenský spisovatel (zemřel 21. 5. 1928) — 100. výročí
19. 1890 se narodil Ho Či Min, prezident Vietnamské demokratické republiky — 70. výročí
20. 1880 se narodil Josef Haken, jeden ze zakladatelů KSČ (zemřel 3. 5. 1949) — 80. výročí
22. 1905 se narodil Vilém Závada, básník, zasloužilý umělec — 55. výročí
25. 1949 zahájen IX. sjezd KSČ v Praze — 11. výročí
26. 1900 se narodil Vítězslav Nezval, básník, národní umělec (zemřel 6. 4. 1958) — 60. výročí
- 1910 se narodil Oldřich Mikulášek, básník — 50. výročí
30. 1640 zemřel Peter Paul Rubens, holandský malíř (narodil se 28. 6. 1577) — 320. výročí
31. 1920 zemřel Eduard Vojan, český herec (narodil se 6. 5. 1853) — 40. výročí

KONCERT, DIVADLO, FILM

ZPĚVY SLADKÉ ITÁLIE

V květnu se uskuteční v sále hudební školy poslední abonentní koncert Moravské filharmonie sezóny 1959—1960. Na pořadu tohoto koncertu jsou zpěvy Itálie v podání předních členů olomouckého Divadla Oldřicha Stibora. Koncert se uskuteční 19. května.

P. K a r v a š : PŮLNOČNÍ MŠE

Ve dnech 8. a 9. května vyvrcholí oslavy 15. výročí osvobození naší vlasti. K tomuto významnému výročí připravilo Beskydské divadlo hru novou, ale přesto již známou — Karvašovu Půlnoční mši. Peter Karvaš, nad jiné oblíbený slovenský spisovatel a dramatik, jehož Pevnost, Meteor, Lidé z naší ulice, Pacient 113 a Diplomati mají své stálé místo na repertoáru profesionálních i ochotnických divadel, napsal v Půlnoční mši nejen své dosud nejlepší dílo, ale nejlepší hru této sezóny vůbec. Půlnoční mše je drama silné především hněvem, s nímž se autor obrátil proti všemu, z čeho vyrůstá fašismus. Hlubokou analýzou měšťáctví, ze kterého fašismus a jeho odnož luďáctví vyrostly, se Půlnoční mše neobrací jen k minulosti, ale především naléhavě upozorňuje na to, že Kubišové, Palové, Mariáni žijí, že se skrývají mezi námi a tiše se pro sebe usmívají, když čtou o neofašistických a rasistických provokacích v západním Německu. Půlnoční mše je hra, která nad jiné jasně a s velkou uměleckou silou volá: „Lidé, bděte!“ V Hranicích bude tato hra uvedena v pondělí 9. května ve 20 hod. v sále sokolovny.

MIKULÁŠ DAČICKÝ Z HESLOVA

byl zchudlý šlechtic doby předbělohorské, který stál na straně chudých havířů v Kutné Hoře a byl také upřímným českým vlastencem. Jeho jméno je současně názvem hry Ladislava Strou-

peznického, kterou v Hranicích uvede Beskydské divadlo. V humorných i vážných situacích se nám představí tento zchudlý šlechtic, tropící si smích ze šlechty a poněmčujícího se měšťanstva.

SEN NOCI SVATOJANSKÉ

Zasloužilý tmělec Jiří Trnka si zvolil pro svůj nový loutkový film, který je zároveň prvním širokoúhlým loutkovým filmem na světě, námět zvláště náročný a spletitý, dějové i myšlenkové motivy půlčtvrtého století staré básnické komedie velkého anglického dramatika Williama Shakespeara, „Sen noci svatojanské“. Střetávají a prolínají se tu tři rozličná prostředí: urozené prostředí tří dvojic aténských milenců, lidové prostředí ochotnického hereckého souboru prostých řemeslníků a konečně pohádkové prostředí kouzelných bytostí ze světa alfu a vil. Trnkův film reprezentoval čs. kinematografii na XII. MFF v Cannes 1959 a byl odměněn Velkou cenou nejvyšší technické komise.

ROMEO, JULIE A TMA

je přepisem stejnojmenné novely spisovatele Jana Očenáška. Je to příběh krátké a tragické lásky dvou mladých lidí, kteří se setkali v těžkých dnech heydrichiády. Hanka, která pro svůj „nearijský původ“ byla odsouzena k živoření v terezínském ghetu, se vzepřela a utekla před transportem. Paavel se jí ujal a přes všechna výstražná hlášení, přes všechny trpké zkušenosti ze svého okolí a přes ustavičné varování své matky, ji ukryl v malé komůrce na půdě domu. Ale prostředí okupace jejich čistou lásku zabíjí.

SMRTONOSNÝ MRAK

Japonský umělecký širokoúhlý film vypráví o skutečné události, která měla pro 23 japonských rybářů, plujících na lodi „Šťastný drak“ v lednu 1954 na obvyklou cestu za rybami do jižního Tichomoří, strašné následky. 1. března byla na Bikini v Marshalových ostrovech provedena zkouška s vodíkovou bombou. 135 km od výbuchu na 11° 53' severní šířky a 166° 58'

východní délky dopadl na loď půldruhé hodiny po záblesku, který udivil rybáře, protože slunce přece nevychází na západě -- radioaktivní popel. Rybáři se báli telegrafovat; měli strach, aby se nedostali do podezření ze špionáže. S popálenou kůží, malátní se vrátili do přístavu. Podezření, že byli zasaženi radioaktivním zářením, potvrdili odborníci.

CESTA DO PEKINGU

Čínský film o dětech pro děti. Jeho hrdiny jsou dva malí sourozenci, holčička Lan-lan a hošík Tung-tung, žijící v Šanghaji. Rodičům pracujícím v Pekingu se po dětech stýská a rozhodnou se proto si je vzít k sobě. Protože jsou však oba velmi zaměstnaní, požádá ředitelka šanghajske školky Správu železnic, aby děti ze Šanghaje do Pekingu dopravila. Po cestě zažijí děti mnoho příhod, které pokračují v Pekingu, protože rodiče přijdou na nádraží dlouho po příjezdu rychlíku.

KINO SVĚT UVÁDÍ

- 1.— 2. 5. Sen noci svatojanské — ČSR, širokoúhlý, mládeži přístupný. Krátký film: Samovolné pohyby rostlin.
- 3.— 5. 5. Stíny za tebou — SSSR, mládeži nepřístupný. Krátký film: Alžírsko v plamenech.
- 6.— 12. 5. Romeo, Julie a tma — ČSR, mládeži nepřístupný. Krátký film: Šetřte vodu!
- 13.— 19. 5. Římské povídky — italský, mládeži nepřístupný, širokoúhlý.
- 20.— 23. 5. Zvony odletěly do Říma — maďarský, přístupný od 10 let. Krátký film: Automaty kolem nás.
- 24.— 26. 5. Idiot — SSSR, mládeži nepřístupný.

- 27.—30. 5. Smrtonosný mrak — japonský, širokoúhlý, přístupný od 10 let.
31. 5. Střetnutí — argentinský, mládeži nepřístupný. Krátký film: Člověk z Malinca.

KINO OKO UVÁDÍ

- 1.— 5. 5. Volání dálných světů — SSSR, mládeži přístupný. Krátký film: V máji zrozená.
- 6.— 9. 5. Těžká zkouška — NDR, předpremiéra, přístupný od 10 let. Krátký film: A siedmi deň v týždni.
- 10.—12. 5. Vlaky se vracejí — SSSR, mládeži přístupný. Krátký film: Les kvete.
- 13.—19. 5. Válka gaučů — argentinský, mládeži nepřístupný. Krátký film: Ve jménu civilizace.
- 20.—26. 5. Práce — ČSR, mládeži přístupný. Krátký film: Tak dlouho se, až . . .
- 27.—30. 5. Konec Voroncovovy bandy — SSSR, mládeži nepřístupný. Krátký film: Co si o nás myslí.
31. 5. Láska ve čtvrtek — maďarský, mládeži přístupný. Krátký film: Varhany.

PŘEDSTAVENÍ PRO MLÁDEŽ V SOBOTU V 15 HODIN

7. 5. Cesta do Pekingu — čínský v české verzi. Krátký film: Skřítek.
14. 5. Míček — Fliček — ČSR
21. 5. Námořník Čížik — SSSR. Krátký film: Stavíme z panelů.
28. 5. Fikmik a jiné příběhy — SSSR.

KOMUNÁLNÍ SLUŽBY MĚSTA HRANIC

Hranice, Kropáčova ulice 442, tel. 370

Služíme obyvatelstvu našeho města!

Holičství a kadeřnictví	Hranice, Gottwaldovo nám.
	nám. 8. května
	„ Stalinova ulice
	„ ulice 28. října
	„ sídliště HCV
	„ lázně Teplice n. B.
Kosmetika	„ Svatoplukova ulice
Pedikura	„ Gottwaldovo nám.
Žújčovna průmyslového zboží	„ Gottwaldovo nám.
Prodejny květin	„ Gottwaldovo nám.
Sběrna pro čistírnu	„ Gottwaldovo nám.
Kominictví	„ Gottwaldovo nám.
Pohřební služba	„ Svatoplukova ulice
Vanové lázně	„ Světlíkova ulice
Kamenosochařství	„ Stalinova ulice
Autotaxi	„ Gottwaldovo nám.
Nákladní doprava	„ Kropáčova ulice

Opravy a údržba:

Autoopravna, mechanika	Hranice, Stalinova ulice
Radioopravna, televize, opravy elektrospotřebičů	„ Svatoplukova ulice
Opravná hudebních nástrojů	„ Gottwaldovo nám.
Zasklívací služba	„ ulice 28. října

OLOMOUCKÝ OBCHOD POTŘEBAMI PRO
DOMÁCNOST

Vám nabízí:

- moderní nábytek
- plynové spotřebiče
- mopedy a jízdní kola
- šicí stroje
- hudební skříně a rádia
- elektrospotřebiče
- hodiny a klenoty

které můžete nakoupit nejen za hotové, ale i na doplň-
kové půjčky Státní spořitelny.

Bližší informace Vám rádi podají pracovníci prodejny.

T 07 04166 MIZ 11 60 Gr 3551